



Universitätsbibliothek Paderborn

Defensio Abbatiæ Imperialis S. Maximini

Zyllesius, Nicolaus

Treveris, 1638

51. Inuestitura prima nomine & ma[n]dato Cæsaris & Imperij Data Ottoni
Abbat S. Maximini ab Archiepiscopo Treuirens. co[n]tinens origine[m]
Commissionis Cæsaræ Dat. Anno MCCCCXCV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14268

gnificamus vobis nos in hac parte nostro Iure vsos, simul singulari deuotione, quam erga dictam Ecclesiam gerimus: eandem Ecclesiam & Abbatiam, eiusque Religiosos & supposita; simul eorum agros, prædia, census, villas ac redditus in capite & membris, eorumque famulos, Officiarios & ministros his litteris cepisse & posuisse, capere & ponere in nostra protectione & clientela speciali, duntaxat ipsarum personarum tuendarum gratia, nec non & Iurium conservandorum. Quare his presentibus vobis distictè precepimus & mandamus, eosdem Religiosos ac supposita huius Abbatiæ tenere & conseruare, ex parte que nostri tueri, & seruari facere in cunctis eorum possessionibus, Iuribus, Immunitatibus, vñibus, libertatibus, vñcpcionibus, in quibus reperiētes eos esse, ac eorum prædecessores pacificè & antiquitus fuisse. Simil quoque vobis precepimus illos custodire ac tueri, ex parte que nostri custodiri, tueriue facere ab omnibus iniurijs, violentijs, nocumentis, oppressionibus, molestijs, vi armata, seculari potentia armatorum hospitio, & à cunctis alijs inquietationibus & noctitibus indebitis; Quæ si in præiudicium huius nostræ clientelæ Religiosorum, subditorumque patrata esse, fuisseue scietis, confessim, & sine mora in integrum & primum statum reducatis & reponatis, reduci, reponiue faciatis, ac ob id satisfactionem condignam, & nobis & illis factam esse curetis, atque hanc presentem nostram clientelam locis & personis, quorum interest, aut pro quibus vos interpellauerint, promulgari & intimari faciatis, in cuius signo ac documento, imminente periculo pallos & vexillulos insignijs armisque nostris insignitos super fores prædictæ Abbatiæ, prædiorum, proprietatum, possessio- num & quorumuis bonorum ad eam pertinentium figere atque inseri faciatis. Inhibitionem & prohibitionem ex parte nostri cunctis nostris subditis, & alijs, quorum intererit, facientes, aut facere curantes, ne eidem Abbatiæ, eius Religiosis, subditis, Iuribus & rebus supra dictis quispiam noceant, contra eaue attemptent, nec quoquis modo noceri attemptariue patientur. Quum ad cuncta hæc promptius exequenda supradictis Religiosis, vel eorum ministris vnum, pluresve satellitum nostrorum, siquidem opus erit, & fueritis requisiti, eorum sumptu præstetis & deputetis, quibus nihilominus omnem causæ cognitionem prohibemus. Datum in Oppido nostro Brugenf. die vicesima secunda mensis Iulij. Anno Domini Millefimo, quadringentesimo, octuagessimo septimo, Regni verò nostri Regis secundo.

Per Dominum Regem

De Longueville.

51.

*Inuestitura prima, nomine & mandato Cæsaris & Imperij, data
Ottoni Abati S. Maximini ab Archiepiscopo Tre-
urenſi, continens originem Commissionis Cæsareæ,
Datum Anno MCCCCXCV.*

OTT Abbas Monasterij Sancti Maximini extra muros Ciuitatis Treu-
rensis, Ordinis S. Benedicti, vniuersis & singulis presentibus & futuris
notum facimus, quod nuper patentes Serenissimi & inuictissimi Princi-
pis Domini nostri Maximiliani Romanorum Regis semper Augusti litteras

suę Regię Maiestatis Sigillo à tergo impresso sigillatas, integras, illęſas, non vi-
tiatas, neque in aliqua parte ſuspectas per Nuntium, arma ſeu insignia Romana
ferentem mihi preſentatas, quibus dēcuit, honore & reuerentiā accepimus, &
preſentibus de verbo ad verbum inſeri fecimus, ut ſequitur:

Mir Maximilian von Gottes gnaden Röm. König zu allen zeiten Mehrer des
Reichs zu Hungarn Dalmatien Croatiae König: Erzherzog zu Österreich
Herzog zu Burgundi zu Brabant zu Gelderen Grone zu Flandern zu Th-
rollen. Empiechen dem Chrsamen unſerm Lieben andächtigen Ottoni Abtei deß Gou-
haus zu S. Maximin S. Benedicten Ordens bei Trier unſer gnaden vnd alles gos.
Chrsamer Lieber andächtiger: Wir haben den Ehrwürdigen Johanneſen Erzbis-
chouen zu Trier deß Heiligen Römischen Reichs durch Gallien vnd das Königreich A-
relat Erzkanzlern unſern Lieben Neuen vnd Churfürſten vnd ſeinen Nachkommen
Erzbifchoffen dafelbst zu Trier zugeſtellt verliehen vnd beſchien an unſer vnd unſer
Nachkommen am Heiligen Reich vnd dafelben Reichs nahmen vnd von unſer wegen/
dir vnd dem Nachkommen Abten zu S. Maximin berfelben Abtey Regalia Lehen vñ
Weltlichkeit ſo von dem Heiligen Reich her führen zuuerlichen inhalt unſer Königliche
Brieff darüber aufgegangen vnd empfahlen dir demnach von Römischem Käſchreder
Macht ernſtlich gebietende daß du vff deß genannten Unſers Neuen von Trier anſuchen
dieſelbe dein vnd deines Gotteshauß Regalia Lehen Weltlichkeit von ihme vnd unſer
vnd deß Heiligen Reichs wegen in gebührlicher Form empfahest vnd ihme an unſer
vnd unſer Nachkommen ſtadt gewöhnliche pflicht vnd Eyde thuest als auch dem nach-
kommen vnd ihme vnd ſein Nachkommen zu thun pflichtig ſein ſollen vnd dich hennit
widrefſ noch ungehorsam erzeiget dardurch deßhalben ferner handlung nit nothwerde-
daran thuest du unſere ernſtliche meinung. Geben zu Wormbs am Leſten tag deß Mo-
nats Julij nach Chriſti geburt vierzehenhunder vnd im fünff vnd neunzigsten Un-
ſer Reich deß Römischen im zehndten vnd deß Hungarischen im ſechſten Jahren. Sic
ſubſcriptum, Ad mandatum Domini Regis proprium.

Latine ſic ſonat.

Nos Maximilianus Dei gratia, Romanorum Rex ſemper Augustus, Vu-
ngarię, Dalmatię, Croatia Rex, Archidux Austriae, Dux Burgundię, Bra-
bantia, Geldria, Comes Flandria, Tirolis: nuntiamus venerabili nobis
dilecto, deuoto Ottoni Abbatij Sancti Maximini ordinis S. Benedi-
cti iuxta Treuiros nostram gratiam & omne bonum. Venerabilis, dilecte, deuote,
Tradidimus, conſessimus ac præcipimus Reuerendo Ioanni Archiepiscopo
Treuiensi ſacri Romani Imperij per Galliam & Regnum Arelatense Archi-
cancellario dilecto noſtro nepoti & Electori eiusdemque ſuccelloribus Archi-
episcopis ibidem Treuiris, ut noſtro & noſtrorum ſuccellorum in ſacro Im-
perio & eiusdem Imperij nomine, & noſtral vice ac authoritate tibi & ſuccelloribus
Abbatibus S. Maximini, eiusdem Abbatiae Regalia, Feuda & temporalia à
ſacro Imperio mouentia tradant Vigore noſtrarum Regiarum deſuper expedi-
tarum litterarum, & idecito tibi mandamus Romanā Cæſareā authoritate le-
tiō præcipientes, ut ad prædicti noſtri nepotis Treuiensis petitionem tua &
tui Monasterij Regalia, feuda, temporalia ab ipſo, & noſtra, ac ſacri Imperij vice
in debita forma recipias, & ipſi noſtro ac ſuccellorum noſtrorum loco ſolitum
iuramentum præſtes, ut etiam tui ſuccellores ipſi & illius ſuccelloribus facere
obligati eſſe debebunt; neque in hoc contradices, aut te inobedientem exhibe-

beas.



beas, ne ea propter vltiori negotio sit opus, in quo seriam nostram intentio-
nem adimplebis. Datum Wormatiæ vltima die mensis Iulij post Christi Natiui-
tatem 1495. Regnorum nostrorum, Romani decimo, Vngariæ sexto, sic sub-
scriptum.

Ad mandatum Domini Regis proprium, quarum quidem atque aliarum:
Acum Bullis Regiis impendentibus nuper etiam à præfato Serenissimo
Domino nostro Rege Maximiliano, Reuerendissimo in Christo Patri &
Domino nostro Iohanni, moderno Archiepiscopo Treuirensi, sacri Romani
Imperii, Galliæ & Regni Arelat. Archicancellario, ac Principi Electori Illu-
strissimo, & suis successoribus concessarum desuper litterarum, quod scilicet
Treuit. Archiepiscopi pro tempore Abbatibus dicti mei Monasterii sua Rega-
lia, temporalia & feuda quæcunque à dicto sacro Imperio dependetia conce-
dere, de eisdem Abbates infeudare, & inuestire Imperatoris seu Regis nomine
& authoritate valeant in suis veris, integris, illæsis, non viatiis, neque aliqua in
parte suspectis originalibus, mihi ostensarum & lectarum, atque à me visarum,
& earundem vigore à præfato Reuerendissimo Domino meo requisitus, præ-
habitis multiplicibus, deliberatis & maturis tractatibus, quām incommodeum,
sumptuosum, graue & dispendiosum mihi ac successoribus & Monachis meis
foret, Romanorum Imperatorum, & Regum propterea Curias sequendo cer-
tis & expressis, scitu, Consilio, voluntate & assensu conuentus mei Dominum
meum Reuerendissimum Archiepiscopum iam fatum in persona propria ac-
cessi, ab eodem Regalia, temporalia, & feuda huiusmodi nomine & authoritate
supradiictis agnoui, recepi, iuraui, & cætera feci cum cæmoniis & solennitati-
bus debitibus & consuetis, vti in eiusdem Domini mei Reuerendissimi litteris
subinsertis mihi desuper traditis, pleniū continetur, vti etiam ego & successo-
res mei Abbates Monasterii Sancti Maximini à sæpefato Reuerendissimo Do-
mino meo, eiusque successoribus Archiepiscopis, & Ecclesia Treuirensi, quo-
ties iure aut consuetudine opus fuerit, ea agnoscere, recipere, iurare et cetera
facere debebimus, omnibus, mera, contradictione et exceptione postpositis,
Tenor verò iam memoratarum Reuerendissimi Domini mei Treuirensis, mi-
hi desuper traditarum litterarum sequitur talis.

Iohannes Deigratia sanctæ Treuirorum Ecclesiæ Archiepiscopus, sacri Ro-
mani Imperii, Galliæ, et Regni Arelatensis Archicancellarius ac Princeps
Elector, ad futuram rei memoriam, Vniuersis & singulis presentibus & fu-
turi notum facimus, quia inuictissimus Princeps Romanorum Rex semper Au-
gustus Maximilianus Dominus noster, nuper nobis & nostris Successoribus, vt
scilicet Archiepiscopi, pro tempore Abbatibus Monasterij Sancti Maximini
extra muros Ciuitatis nostræ Treuirensis ordinis Sancti Benedicti Regalia, tem-
poralia & feuda quæcunque sui Monasterij concedere, de que ijsdem Abbates
iplos infeudare & inuestire Imperatoris seu Regis nomine valeant, perpetuo
indulsit, vti in Regiis nobis & successoribus nostris desuper datis litteris, ac ex
eiusdem Domini Romanorum Regis ad modernum Abbatem Monasterij San-
cti Maximini nuper emissio desuper mandato claret, huiusmodi regiarum litte-
rarum & mandati vigore comparuit coram nobis in propriâ personâ Veneran-
dus & Religiosus nobis in Christo dilectus, deuotusque Otto modernus Abbas
supramemorati Monasterij Sancti Maximini (quod in signe sacri Romani Im-
perij membrum existit) humiliisque & instans petiit, quatenus sibi Regalia,
temporalia & feuda Monasterij sui, quæ ab eodem sacro Imperio sui Prædeces-
foris

sores Abbates, & ipse antehac habuissent, & tenuissent, habereque & tenere
debuissent, concedere, ipsumque de ijsdem infudare & inuestire dignaremur;
Nos itaque, recepto prius ab eodem Ottono Abbatе, & nobis præstito fidelita-
tis, subiectionis, & obedientiæ Iuramento debito, & consueto Regis nomine &
authoritate supramemoratis, eidem Abbatе Regalia, temporalia & feuda hu-
iusmodi concessimus, ipsumque de ijsdem infudauimus & inuestiuimus, ac
concedimus, & infudamus, ac inuestimus per præsentes, decernentes eiusdem
nomine & autoritate quæ sæpefatus Abbas in omnibus & singulis suis & Mo-
nasterij sui Oppidis, suburbis, vicis, pagis, Castris, Castellis, Curijs, Villis, Do-
miniis, territoriis & districtibus, etiam fluminibus & ripis, ac locis alijs (quæ ipse
Abbas diu sim & communiter habet aut possidet, seu habere & possidere debe-
ret) regalia, temporalia & feuda huiusmodi cum suis honoribus, præmen-
tiis, & attinentiis quibuscunque & qualibuscunque, mero quoque & mixtoIm-
periis ac exercitio Iurisdictionis temporalis habere & exercere, illisque uti va-
leat, quemadmodum sui Prædecessores Abbates habuerunt & exercuerunt, il-
lisque vñi sunt, seu habere, exercere & uti quomodolibet potuerunt: Mandantes
propterea nomine & autoritate sæpedictis vniuersis & singulis Vasallis, & fide-
libus Comitibus, Baronibus, militibus, nobilibus, equitibus, & ministerialibus,
Gubernatoribus, Rectoribus, Burgravijs, Schultetis, Maioribus, Præpositis, lu-
sticiarijs, Centurionibus, Aduocatis, & Officialibus, Ciuiibus, Oppidanis, Sub-
urbanis, Colonis, Curtariis ac subditis quibuscunque sæpedicti Monasterij cu-
iuscunque dignitatis, gradus, status, seu conditionis existunt, quatenus præfato
Ottoni Abbatе, tanquam vero, naturali, recto, ordinario, & legitimo suo Do-
mino in omnibus & singulis Regalia, temporalia & feuda huiusmodi, merum
quoque & mixtum Imperium ac temporalis Iurisdictionis exercitium, seu alia
præmissa quomodolibet concernentibus debitè & reuerenter obediant, & pa-
reant in omnibus, contradictione, difficultate & impedimento planè postposi-
tis, Iure tamen Imperii, & aliorum alias & Ecclesiæ nostræ semper saluo. In quo-
rum omnium & singulorum fidem & testimonium præsentes nostras litteras
exinde fieri, nostrique sigilli iussimus appensione communiri. Datas ex Ca-
stro nostro Palatioli Anno Domini Millesimo Quadringentesimo nonagesi-
mo quinto, die vero Mercurii nona Mensis Decembbris, in quorum & omnium
& singulorum fidem & testimonium præsentes literas sigillo meo Abbatiali im-
pendenti communitas sæpefato Reuerendissimo Domino meo & Ecclesiæ
Treuirenſi tradidi. Datas loco, anno, mense & die iam præscriptis.

52.

*Iuramentum consuetum & ab Abbatе S. Maximini in actu
Inuestituræ Cæsari & Imperio præstari solutum.*

SCh. N. Abt zu S. Maximin globen vnd Schwern dem Hochwürdigsten Hoch-
geborenen Fürsten meinem gnedigsten Herrn von Trier in nahmen vnd von
wegen vnd vñ beuelch des allerdurchleuchtigsten großmechtigsten Fürsten vnd
Herrn Herrn Maximilians Römischen Königs meines allergnedigsten Herrn das
ich syner Königlichen Majestät vnd syner gnaden nachkommen Römischen Königen
vnd Käysern vnd dem Heiligen Reich so lang ich leb getreu vnd holt will syn ihren
Schaden warnen Rath hilen vnd bestes werben auch im Rath vnd that nimmer ge-
syn